

Protokół

9. posiedzenia, 4. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 30. września 1881.

Początek o godz. 11¹, przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze: posłowie Józef Jasiński, Alfons Czaykowski, Jan hr. Stadnicki i Turzański.

Obecnych posłów: 112.

Ze strony c. k. Rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z 8. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie podniesiono zarzutów, — uwiadamia Izbę, że udzielił 8-dniowego urlopu p. Janowi hr. Tarnowskiemu, — oraz że komisya kolejowa jeszcze się nie ukonstytuowała, z powodu braku jednego członka po złożeniu mandatu przez p. Hausnera — komisya naftowa zaś już ukonstytuowana: Przewodniczący p. Łukasiewicz Ignacy, zastępcą przewodniczącego p. Gorayski, sekretarz dr. Fedorowicz.

Sekretarz p. Józef Jasiński odczytuje spis petycyi wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 30. września 1881, a przydzielonych następującym komisjom: budżetowej Nr. 288, 289, 299, 305, 310, — petycyjnej Nr. 290, 291, 294, 297, 298, 302, 303, 309, — edukacyjnej Nr. 292, 293, — drogowej Nr. 295, 296, 300, 307, 308, — administracyjnej Nr. 301 i 306 — prawniczej 304.

Sekretarz p. Jasiński Józef czyta dostatecznie poparty wniosek p. Skalkowskiego, z projektem zmiany §. 3. ustawy z dnia 20. marca 1874 o założeniu i wewnętrznem urządzeniu ksiąg hipotecznych.

Marszałek oświadcza, że z wnioskiem tym postąpi według przepisów regulaminu.

C. k. komisarz rządowy Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski, odpowiada na interpelacya, wniesioną na 7ym posiedzeniu sejmowem przez p. Janowskiego i towarzyszy, w sprawie Mirona Sawickiego nauczyciela w Serednem.

Przystąpiono do porządku dziennego. Pierwszem przedmiotem porządku dziennego jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania z czynności Wydziału krajowego w sprawie przemysłu domowego i drobnego; — Sprawozdawca p. Wereszezyński wnosi: W. Izba raczy to sprawozdanie odesłać do komisyi kultury krajowej.

Izba uchwała ten wniosek.

Następuje sprawozdanie komisji prawnej o sprawie przedłożonej Wysokiemu Sejmowi przez Wydział krajowy z powodu wniosku p. Ochrymowicza, względem utworzenia nowego Sądu powiatowego w Borysławiu.

Sprawozdawca p. Waygart odczytuje to sprawozdanie z wnioskiem: Wysoki Sejm raczy uchwalić: Nad wnioskiem posła Ochrymowicza o wezwanie c. k. Rządu, by jak najrychlej utworzył w Borysławiu dla tamtejszej i okolicznej ludności nowy Sąd powiatowy, przechodzi Sejm krajowy do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Następuje sprawozdanie komisji edukacyjnej w sprawie wniosku posła Hausnera o uchwalenie rezolucji wzywającej Rząd do urządzenia fakultetu medycznego na koszt Państwa przy uniwersytecie lwowskim.

Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Sprawozdawca czyta wniosek komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki Rząd do utworzenia kosztem Państwa fakultetu medycznego przy uniwersytecie lwowskim“.

P. Piętaś przemawia za wnioskiem komisji.

Po przemówieniu sprawozdawcy uchwała Izba wniosek komisji.

Przystąpiono do wyboru jednego członka komisji budżetowej.

Marszałek zaprasza na skrutatorów pp. Chrzanowskiego, Janowskiego, Maxa, Michałowskiego Józefa, Milieskiego, Pilata, Popiela Michała, Radzikiewicza, Wesołowskiego.

Przystąpiono do wyboru jednego członka do komisji kolejowej; na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Goldmana, Jasienieckiego, Koziebrodzkiego Władysława, Kułaczkowskiego, Merunowicza, Torosiewicza, Piętaś, Rosnera, Wasilewskiego.

Marszałek zawiesza posiedzenie do ukończenia skrutynium.

Po przerwie ogłasza p. Koziebrodzki Władysław wynik wyboru jednego członka do komisji kolejowej. Głosujących było 82, większość 43. Wybrany został p. Chrzanowski 71 głosami.

P. Milieski ogłasza wynik wyboru jednego członka do komisji budżetowej. Głosujących było 89 absolutna większość 45 głosów; żaden z posłów nie otrzymał absolutnej większości głosów.

Marszałek krajowy zarządza ponowny wybór.

Marszałek uwiadamia Izbę, że komisja administracyjna odstępuje petycję nr. 177 Wydziału powiatowego w Żółkwi w sprawie zniesienia myt, komisji drogowej, a 33 petycji w sprawie Towarzystw zaliczkowych — komisji bankowej.

Marszałek zawiesza posiedzenie do ukończenia skrutynium.

Po przerwie ogłasza p. Miliewski wynik ponownego wyboru jednego członka do komisji budżetowej. Głosujących było 97, bezwzględna większość 49, p. Splawiński otrzymał 52 głosów został więc wybrany.

Z porządku dziennego przystąpiono do sprawozdań o petycjach.

P. Lenartowicz czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji gminy Unterbergen o nadanie jej samoistności i odłączenie od gminy Podberecze z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję członków kolonii Unterbergen o rozłączenie gminy Unterbergen od gminy Podberecze do Ls. 43 wniesioną, udziela się Wydziałowi krajowemu do zbadania prawnych i faktycznych stosunków rzeczonych gmin i ewentualnie do przedstawienia na następnej sesji, czy w myśl §. 3 ustawy gminnej ma być orzeczone rozłączenie gminy Unterbergen od gminy Podberecze.

Izba uchwała wniosek komisji bez rozprawy. Sprawozdawca p. Kułaczkowski czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Hyacynta Leszczyńskiego o zapomogę z następującym wnioskiem;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Hyacynta Leszczyńskiego l. s. 80/881. przechodzi się do porządku dziennego. Izba uchwała wniosek komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zborowski czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Towarzystwa wsparcia biednych chłopców starozakonnych w Krakowie o zapomogę z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Stowarzyszenia wsparcia biednych chłopców starozakonnych pod godłem: „Opiekuje się synami ubogich” przechodzi się do porządku dziennego.

P. Paweł Popiel przemawia i wnosi:

Wysoki Sejm raczy Towarzystwu wsparcia biednych chłopców izraelickich w Krakowie udzielić jednorazowego zasiłku w wysokości pięciuset zł. w. a.

Wniosek ten został dostatecznie poparty.

Po przemówieniu p. Golejewskiego i sprawozdawcy uchwała Izba wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Zborowski czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Michała Koczyńskiego o subwencję na pokrycie kosztów wydawnictwa kodeksu procedury sądowej z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją p. Michała Koczyńskiego, byłego profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie o subwencję jednorazową na pokrycie kosztów nakładowych, wynikłych z wydania kodeksu cyw. procedury sądowej w języku polskim, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała wniosek komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Wodziński czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji gminy Kawęczyna o zwolnienie od zapłacenia kosztów leczenia Teodora Kmiecica z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Zwierzchności gminnej Kawęczyn przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozpraw wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Wodziński czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Emila Wisłockiego o zapomogę, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją p. Emila Wisłockiego przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Żurowski czyta sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy Chyrów, o przeniesienie zaporę mytniczej poza obręb miasta, z następującym wnioskiem:

Wysoka Izba raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki Rząd do przeprowadzenia dochodzenia, a jeżeli nie okażą się trudności, do załatwienia sprawy tej w myśl prośby urzędu gminnego miasta Chyrowa.

P. Popiel Michał przemawia za wnioskiem komisji, poczem Izba wniosek ten uchwała.

Sprawozdawca p. Dzieduszycki Wojciech czyta sprawozdanie komisji edukacyjnej o petycji grona nauczycieli szkoły etatowej w Brzeżanach o uregulowanie płac, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczyciel szkół ludowych w Brzeżanach otrzymają wyższe, ustawą przewidziane płace, skoro wzmożenie się ludności po nad liczbę 10.000 będzie urzędownie stwierdzone.

Izba uchwała bez rozpraw wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Dzieduszycki Wojciech czyta sprawozdanie komisji edukacyjnej o petycji nauczycieli szkół ludowych w Jasle, o podwyższenie płac i przyznanie dodatków pięcioletnich, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy nad tą petycją przejść do porządku dziennego.

Izba uchwała wniosek komisji bez rozpraw.

Sprawozdawca p. Dzieduszycki Wojciech czyta sprawozdanie komisji edukacyjnej o petycji nauczycielek młodszych przy żeńskich szkołach ludowych okręgu szkolnego miejskiego w Krakowie o podwyższenie płacy, a względnie zrównanie ich z nauczycielkami stałymi szkół żeńskich z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nauczycielki młodsze stale umieszczone przy żeńskich szkołach ludowych okręgu szkolnego miejskiego w Krakowie, zostaną zrównane z nauczycielkami stałymi szkół żeńskich ludowych tamże.

Izba uchwała wniosek komisji bez rozpraw.

Sprawozdawca p. Dzieduszycki Wojciech czyta sprawozdanie komisji edukacyjnej o petycji Rady szkolnej miejscowej w Zwierzyńcu o polepszenie losu nauczycieli przy szkole w Półwsiu zwierzynieckim, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy nad tą petycją przejść do porządku dziennego.

P. Romanowicz wnosi: Wysoka Izba raczy tę petycję przekazać Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia.

P. Paszkowski popiera wniosek p. Romanowicza.

P. Krukowiecki przemawia za wnioskiem komisji.

Po przemówieniu sprawozdawcy uchwała Izba 45 głosami przeciw 37 głosom wniosek komisji edukacyjnej.

Sprawozdawca p. Splawiński czyta sprawozdanie komisji prawniczej o petycji gminy miasta Czehów o ustanowienie tamże Sądu powiatowego, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycja gminy miasta Czehowa w Starostwie Brzeskiem z dnia 18. września 1881 l. 148/s. przekazuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego zbadania i poczynienia w swoim czasie odpowiednich wniosków.

Izba uchwała wniosek komisji.

Marszałek zamyka posiedzenie i zapowiada następne na sobotę dnia 1. października 1881 o godzinie 11. rano z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 10. posiedzenia, 4. sesji IV. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w sobotę dnia 1. października 1881.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego co do czasowego przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Zabłotowa do Demicza. Sprawozdawca poseł Podlewski.

2. Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza w przedmiocie zbadania i zniesienia ustaw przepisów i rozporządzeń dotyczących się specjalnie ludności izraelskiej.

3. Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza w przedmiocie zapobieżenia nadużyciom przy prowadzeniu ksiąg metrykalnych i wykazów stanu cywilnego ludności izraelskiej.

4. Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza w przedmiocie ścisłej kontroli przy zestawieniu list poborowych.

5. Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza w przedmiocie uregulowania zakładów zastawniczych na zastawy ręczne.

6. Pierwsze czytanie wniosku posła Romera w przedmiocie zaprowadzenia sądów pokoju.

7. Sprawozdanie komisji kultury krajowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie wystawienia nowego budynku dla szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie. Sprawozdawca poseł Michałowski Józef.

8. Sprawozdania o petyciach, a mianowicie:

a) o petycji Dyrekcji szkoły przemysłowej w Rzeszowie o udzielenie subwencji z funduszy krajowych.

- b) o petycyi Karoliny Stupnickiej, wdowy po ś. p. Hipolicie Stupnickim, redaktorze „Przeglądu domowego“ o zapomogę.
- c) o petycyi księgarni Gubrynowicza i Schmidta, wniesionej o poparcie dzieł jej nakładem wydanych: „Przewodnik dla leśniczych“ 2 t. i Ryłskiego „Podręcznik mechaniki rolniczej“.
- d) o petycyi Wydziału Towarzystwa pomocy dla słuchaczy akademii górniczej w Leoben o subwencję na rok 1882.

Koniec posiedzenia o godzinie 1³/₄ po południu.

Marszałek krajowy

Zybkiewicz w. r.

Sekretarze

Jasiński, w. r.

Turzański, w. r.

Spis petycyj

wniesionych do Wys. Sejmu krajowego po dzień 30. września 1881.

- 288. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego przez p. Romanowicza o subwencję dla szkół przemysłowych w Przemyśle i Tarnowie.
- 289. Ten sam, przez p. Romanowicza o subwencję dla szkół żeńskich w Kołomyi i Stryju.
- 290. Izak Włodzimierz, przez p. Romanowicza o zapomogę na kształcenie się w śpiewie.
- 291. Rada powiatowa Krosno przez p. Ign. Łukasiewicza w przedmiocie zaliczek żądanych przez Sądy na koszt komisji w sprawach prowizorycznych.
- 292. Malfeit Rudolf, nauczyciel przez p. Romanowicza o zapomogę i zreorganizowanie szkoły w Starych Brodach.
- 293. Gmina Starebrody przez p. Romanowicza, o zreorganizowanie tamtejszej szkoły.
- 294. Wydział powiatowy Kolbuszowa, przez p. Tyszkiewicza o zmianę ustawy o ochronie przeciw zarazie bydłowej.
- 295. Gminy Raniowice, Bolechów i Neudorf, przez p. Ochrymowicza o usunięcie rogatki na przedmieściu Zadwórne w Drohobyczu.
- 296. Wydział powiatowy Kolbuszowa, przez p. Tyszkiewicza o subwencję na budowę drogi Kolbuszów-Majdańskiej.
- 297. Paszkiewicz Franciszek, przez p. Bielińskiego o umieszczenie jego syna w szkole garncarskiej.
- 298. Rewakowiczowa Karolina, wdowa po nauczycielu, przez p. Tyszkiewicza o dodatek do emerytury lub zapomogę.
- 299. Zgromadzenie PP. Kanoniczek św. Ducha w Krakowie, przez p. Podlewskiego o odpisanie 7 rat pożyczki otrzymanej na rozszerzenie szkoły.
- 300. Wydział powiatowy w Łańcucie, przez p. Scipio o subwencję i bezprocentową pożyczkę na budowę mostu na Wisłoku w Dąbrówkach.

301. Towarzystwo zaliczkowe Szczerzec, przez p. Janko o popieranie instytucji Towarzystw zaliczkowych.
302. Ks. Tyndiuk Michał, przez p. Bazylego Kowalskiego o remunerację za udzielanie nauki religii w szkołach w Buczaczu i Uściu zielonem.
303. Gmina miasta Starejsoli, przez p. Podleńskiego żali się z powodu nieprawidłowych wymiarów podatku dochodowego.
304. Rada powiatowa Wieliczka, przez p. Hoszarda o zmianę ustawy co do układania list sędziów przysięgłych.
305. Gmina Wawszka, przez p. ks. Chełmeckiego o zapomogę na budowę szkoły.
306. Wydział powiatowy Bóbrka, przez p. Hip. Czaykowskiego o przeniesienie siedziby Izby handlowo-przemysłowej z Brodów do Tarnopola.
307. Wydział powiatowy Przemyślany przez p. Alf. Czaykowskiego w sprawie zmiany ustawy o dojazdach kolejowych.
308. Ten sam przez p. Alf. Czaykowskiego o subwencję na dalszą budowę drogi Zadwórze-Gliniany.
309. Stanisław Brzozowski, przez p. Wasilewskiego o wyjednanie uwolnienia go z aresztu.
310. Flasiński Franciszek i Werner Franciszek, urzędnicy szpitala krakowskiego o podwyższenie płacy.